

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет географічний
Кафедра туризму та готельного господарства

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

ТУРИЗМОЛОГІЯ

підготовки	Магістр
спеціальності	241 Готельно-ресторанна справа
освітньо-професійної програми	Готельно-ресторанна справа

Силабус освітнього компонента «ТУРИЗМОЛОГІЯ» підготовки магістра, галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа, за освітньо-професійною програмою Готельно-ресторанна справа

Розробник: Ільїн Л. В., завідувач кафедри туризму та готельного господарства, професор, доктор географічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Ільїна О.В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри туризму та готельного господарства
протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри:

Ільїн Л. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа Освітньо-професійна програма: Готельно-ресторанна справа Освітній рівень: другий (магістерський)	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання – 2
		Семестр – 3
ІНДЗ: є		Лекції – 10 год.
		Практичні – 14 год.
		Самостійна робота – 88 год.
		Консультації – 8 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

ППП: Ільїн Леонід Володимирович

Науковий ступінь: доктор географічних наук

Посада: професор-завідувач кафедри туризму та готельного господарства

Контактна інформація викладача: ilyinleo@vnu.edu.ua

Дні занять (посилання: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>).

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Рекреація, відпочинок, подорожі сьогодні стали невід'ємною частиною життя людини, засобом компенсації напруження, відновлення працездатності і умовою продовження виробництва. Реалізація діяльності людини в цій сфері приводить до формування специфічних відносин в системі “природа-людина”, утворення окремої галузі господарства, яка спирається на певне поєднання ресурсів, має свої кадри, зв'язки з іншими сферами людської діяльності і дає істотний соціально-економічний ефект.

Частковим проявом останнього слід вважати об'єктивний процес організації зовнішніх сил природи, людських сил, досвіду, вміння використовувати багатства природи, працю, інтелект, мотиви поведінки людей з метою задоволення потреби у відпочинку - організацію туризму, вірніше організацію туристської діяльності.

2. Пререквізити і постреквізити дисципліни

Пререквізити: „Основи туризму”, „Основи наукових досліджень”

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – з'ясувати роль туризмології як науки, надати базові відомості про особливості туризму як суспільного явища, об'єкта наукового дослідження, ефективної галузі економіки, про структуру туризму, особливості функціонування його складових і діяльності туристичного підприємства, специфіку ринку туристичних послуг і його розвитку на міжнародному рівні, маркетингу та менеджменту туризму, туристичну політику з державного регулювання туризму.

Завдання курсу:

– туризмологія як наука і навчальна дисципліна;

- туризм як суспільне явище;
- історія туризму;
- туризм як економічна діяльність;
- ринок туристичних послуг;
- основи організації туристичного процесу;
- основи туристичної діяльності;
- регулювання туристичної діяльності.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні *знати*: компоненти туризмологічної теорії; генезу та складові туризмологічного знання; етапи становлення науки про туризм.

Студент повинен вміти використовувати й розуміти: теорії розвитку туризму та розуміти сутність туризму як соціокультурного явища; принципи філософського тлумачення явища «туризм», філософського підґрунтя подорожей, мотивації туристів; особливості становлення туристської економіки, а також економіки туризму, як систему наук та прикладний інструментарій формування економічного механізму й економічної стратегії туристських підприємств; міжнародний та вітчизняний досвід культурного впливу туризму на місцевий етнос; педагогіку туризму; соціологію туризму та її значення в розвитку суспільства, людини в ньому; психологію та етику подорожан, психологію сучасної людини «viator», етику та крос культурні особливості туристського обміну; історію виникнення системи та поширення туристської індустрії; географію, гармонічний розвиток і природокористування в туризмі, екологію туризму.

4. Результати навчання (компетентності).

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 3. Здатність до аналізу, оцінки, синтезу, генерування нових ідей

ЗК 4. Здатність працювати в команді

СК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій, використовувати міждисциплінарні дослідження аналізу стану розвитку глобальних та локальних ринків готельних та ресторанних послуг для розв'язання складних задач розвитку готельного і ресторанного бізнесу

СК 11. Здатність до самостійного опанування новими знаннями, використання інноваційних технологій у сфері готельного та ресторанного бізнесу

СК 12. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі готельно-ресторанної справи у мультидисциплінарних контекстах, у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації

РН 2. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та англійською мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері готельно-ресторанного бізнесу

РН 6. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані, систематизувати й упорядковувати інформацію для вирішення комплексних задач професійної діяльності

РН 12. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефаківців, зокрема до осіб, які навчаються

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Туризмологія як соціогуманітарна наука						
Тема 1. Туризм як соціогуманітарна наука	16	2	2	10	2	ЗПР, УО / 4
Тема 2. Генеза туризмологічного знання	14	2	2	10		ЗПР, УО / 3
Тема 3. Теоретико-методологічні складові	12		2	10		ЗПР, УО / 3

туризмології						
Тема 4. Філософія туризму як методологічна та концептуальна основа туризмології	12	2		10		УО / 4
Тема 5. Історія та антропологія туризму	12		2	10		ЗПР, УО / 3
Разом за змістовим модулем 1	66	6	8	50	2	17
Змістовий модуль 2. Супутні дисципліни туризмології						
Тема 6. Географія туризму	12		2	10		ЗПР, УО / 3
Тема 7. Соціологія туризму. Культурологія туризму	16	2	2	10	2	ЗПР, УО / 3
Тема 8. Психологія та етика туризму.	14	2		10	2	УО / 3
Тема 9. Педагогіка туризму. Праксеологія туризму.	12		2	8	2	ЗПР, УО / 4
Разом за змістовим модулем 2	54	4	6	38	6	13
ІНДЗ						10
Самостійна робота						
Усього годин	120	10	14	88	8	40

*Форми контролю: ДС – дискусія; Т – тести; РМГ – робота в малих групах; ЗПР – захист практичної роботи; УО – усне опитування; ДП – доповідь з презентацією; МКР – модульна контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	<i>Багатогранність туризму.</i> Туризм як суспільне явище. Туризм як галузь економіки. Туризм як вид економічної діяльності і професія. Туризм як об'єкт наукового дослідження.	22
2	<i>Суспільні функції туризму.</i> Рекреаційна функція. Економічна функція. Соціальна функція. Політична функція. Виховна функція. Екологічна функція. Негативні прояви туризму у суспільстві.	22
3	<i>Фактори та умови розвитку туризму.</i> Політичні фактори та умови розвитку. Економічні фактори та умови розвитку. Соціальні фактори та умови розвитку. Науково-технічні фактори та умови розвитку. Географічні фактори та умови розвитку. Культурно-історичні фактори та умови розвитку.	22
4	<i>Періодизація розвитку туризму.</i> (Етапи – античний, середньовічний, відродження, просвітництва). Передісторія розвитку туризму. Основні віхи історії світового туризму.	22
	Разом	88

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного контролю й модульного контролю знань.

Результати поточного контролю: оцінки за виконання і захист студентом практичних робіт; оцінка за виконання й захист ІНДЗ; оцінка за виконання самостійної роботи.

Поточний контроль (мах = 40 балів)									Модульний контроль (мах = 60 балів)	Загальна кількість балів		
Модуль 1					Модуль 2				Модуль 3			
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				ІНДЗ		МКР 1	МКР 2
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9				
4	3	3	4	3	3	3	3	4	10	30	30	100

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриває «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання:<https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022->

Основні принципи організації поточного й підсумкового контролю знань здобувачів освіти розкриває «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання:https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2022-07/Polozh_pro_otzin_%D1%80%D0%B5%D0%B4%2B%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

Політика викладача щодо здобувача освіти

Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з освітнього компонента. При вивченні освітнього компонента необхідно спиратися на конспект лекцій, рекомендовану основну та додаткову навчальну, наукову літературу. Вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання за для формування продуктивної дискусії з проблем освітнього компонента. Високо оцінюється прагнення здобувачів вищої освіти: активно працювати на практичних заняттях (брати участь в обговоренні дискусійних питань); повною мірою долучатися до активних форм навчання; відпрацьовувати пропущені практичні заняття.

Студент зобов'язаний відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу з метою поточного та підсумкового оцінювання знань, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути толерантним, доброзичливим, вираженим у спілкуванні зі студентами та викладачами, уважним і дотримуватися дисципліни та часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.

Політика щодо академічної доброчесності

Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків, дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття); надання достовірної інформації про результати власної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування під час модульних контрольних робіт та екзамену заборонені (в т.

ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності у Волинському національному університеті імені Лесі Українки знайшли своє відображення в «Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки» (посилання: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>).

Вимоги до академічної доброчесності визначаються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (посилання: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/polozhennya-pro-antyplyagiat.pdf>).

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений викладачем час. Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки, не дозволяється.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти

Результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, визнаються у Волинському національному університеті імені Лесі Українки шляхом валідації (посилання: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але довший термін, наприклад, не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність не підтвердження здобувачем результатів такого навчання.

V. Підсумковий контроль

Форма підсумкового контролю – залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості в усній формі. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

Перелік питань до заліка

Туризмологія як наука. Об'єкт, предмет і методи дослідження туризмології. Місце туризмології в системі наук. Головні задачі туризмології на сучасному етапі. Проблеми термінології в туризмології. Сутність й основні функції туризмології.

2. Передумови та чинники розвитку туризму. Основні поняття та визначення туризму. Функції (рекреаційна, соціальна, релігійна, екологічна, лікувальна, економічна, культурна, просвітницька, виховна, спортивна) та структура туризму. Туризм як об'єкт наукового пізнання.

Багатогранність туризму. Туризм як суспільне явище. Туризм як галузь економіки. Туризм як вид економічної діяльності і професія. Туризм як об'єкт наукового дослідження.

Суспільні функції туризму. Рекреаційна функція. Економічна функція. Соціальна функція. Політична функція. Виховна функція. Екологічна функція. Негативні прояви туризму у суспільстві.

Фактори та умови розвитку туризму. Політичні фактори та умови розвитку. Економічні фактори та умови розвитку. Соціальні фактори та умови розвитку. Науково-технічні фактори та умови розвитку. Географічні фактори та умови розвитку. Культурно-історичні фактори та умови розвитку.

Класифікації туризму. Види туризму за метою. Види туризму за терміном. Види туризму за сезоном. Види туризму за демографічним складом учасників. Види туризму за соціальним складом учасників. Види туризму за характером організації. Види туризму за формою організації. Види туризму за економічним принципом. Види туризму за засобами пересування.

Туризмологія як соціогуманітарна наука. Основні теорії розвитку туризму. Актуалізація потреби створення теорії туризму: широкомасштабність туристської діяльності, необхідність наукового підходу до вирішення нагальних завдань туристської галузі, забезпечення високої економічної і соціальної ефективності туризму. Теоретико-методологічні засади туризмології. Кореляційне співвідношення теорії і практики туризму, виявлення зв'язків туризму з економікою, географією, культурою, соціологією, психологією тощо. Об'єкт, предмет і суб'єкт туризмології їх сутність і взаємовідношення.

Генеza туризмологічного значення. Осмислення феномену подорожей в процесі становлення туризмологічного знання. Перші узагальнення подорожей в античній філософії (Фалас, Солон, Піфагор, Платон, Анахарсіс, Прокл). Сутність, характер подорожей в епоху Середньовіччя, їх інтерпретація у теологічних вченнях Св. Августина і Фоми Аквінського. Виникнення туризму в Новий Час як організованої, специфічної форми подорожей. Ф. Бекон «Про подорожі». Становлення науки про туризм. Перший період – до індустріальний – два накопичення знань про туризм та їх раціональне узагальнення. Другий період (два етапи) – індустріальний - виникнення наукових знань про туризм (два етапи); перший етап (друга половина XIX ст.) – створення туризмологічних моделей розвитку туризму, розробка туристської термінології; другий етап (з початку XX ст.) – виникнення національних туризмознавчих шкіл: австрійської, німецької, англійської, датської, швейцарської, французької, американської, польської, болгарської, колишньої Югославії (белградська школа) – початок створення теорії туризму. Заснування міжнародних, наукових і громадських організацій. Міжнародна академія туризму; Міжнародний центр по вивченню проблем туризму, Всесвітня туристська організація та інші. Розвиток туризмологічного знання в Росії, СРСР та країнах СНГ. Українська туризмологічна школа.

Теоретико-методологічні складові туризмології. Понятійний апарат туризмології, її тезаурус. Сутність системоформуючих категорій туризмології: «подорожж», «подорожани», «дестинація», «рекреаційні ресурси», «туристський продукт», «тур» та ін. Принципи, методи та функції туризмології. Туризмологічна проблемологія. Туризм як чинник сталого розвитку суспільства. Складова туризмологічного знання.

Філософія туризму як методологічна концептуальна основа туризмології. Феноменологічна, герменевтична, антропологічна, аксеологічна особливості філософського розуміння та інтерпретації феномену туризму. Ключові слова: «філософія туризму», «туристських простір», «туризм як «життєвий світ людини», «антропологічне значення подорожей», «комунікативна культура», «туристські екзистенціали: «зустріч», «вибір», «свобода», «відповідальність», «антиномії туристської діяльності». Гуманізація туризму як чинник гармонії відносин людини з довкіллям. Аксіологічний аспект цінності туристської діяльності.

Історія та антропологія туризму. Антропологія мандрів та подорожей. Філософське тлумачення антропології туризму. Туристські товари та товари народних промислів як наслідки антропогенезу.

Географія туризму. Територіальна організація туризму, принципи розміщення туристських ресурсів, туристського районування. Туристське споживання природних ресурсів. Принципи сталого (гармонійного) розвитку туризму. Архітектурно-містобудівна організація відпочинку і туризму як форма облаштуваності туристської інфраструктури.

Соціологія туризму. Проблеми мотивації туристської діяльності. Структура соціології туризму. Туризм як соціокультурний інститут. Соціологічні аспекти дослідження туризму.

Культурологія туризму. Засоби, методи та механізми закріплення культурозначущої інформації в практиці туристської діяльності. Формування комунікативної культури, культури спілкування, взаємоповаги, толерантності особистості засобами туризму.

Психологія та етика туризму. Місце психології та етики туризму в туризмологічному знанні. Психологія в процесі туристської діяльності. Психологічні проблеми управління сферою туризму. Етичні виміри туризму.

Педагогіка туризму. Проблеми формування особистості засобами виховання, навчання і розвитку у контексті гуманітарно-соціальних функцій туризму.

Праксеологія туризму. Праксеологія туризму як наукове осмислення туристських практик. Праксеологічні принципи туризму. Економіка туризму. Інститут гостинності як чинники праксеологічного знання. Менеджмент та маркетинг туризму. Правові аспекти туризмознавства. Фізіологія людини подорожуючої (обстеження туристів, адекватність їх організму труднощам туристських заходів). Екологія навколишнього середовища як чинник активації туристів.

Періодизація розвитку туризму. (Етапи – античний, середньовічний, відродження, просвітництва). Передісторія розвитку туризму. Основні віхи історії світового туризму.

Рекреаційно-туристське природокористування. Туристсько-рекреаційні ресурси (підходи – сутнісний, кількісний, інвайронменталістичний, мотиваційний, діяльнісний, атрактивний, ціннісний, комплексний, еколого-економічний, геосистемний).

Формування системи гостинності. (Етапи – давній, середньовічний, елітарного подорожування та масового туризму). Індустрія туризму та її структура. Туристична

послуга та її специфічні риси. Складові індустрії туризму: територіальна, виробнича, регуляторна.

Міжнародне регулювання туризму. Державне регулювання туризму. Державне регулювання туристичної діяльності в Україні.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перекладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

Абрамов В. В., Тонкошкур М. В. Історія туризму, Підручник. Х.: ХНАМГ, 2010. 294с.

Лукашевич О. Н. Психологія туризму. Концептуальне определение. Монографія. Київ: Издательство КУТЕП, 2004. 228с.

Лукашевич М. П., Шандор Ф. Ф. Соціологія туризму: Курс лекцій. Ужгород: Мистецька Лінія, 2008. 340с.

Пазенок В. С., Федорченко В. К. Філософія туризму: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2004. 268с.

Пазенок В. С. , Федорченко В. К., Кручек О. А., Мініч І. М. Туризмологія: теорія туризму: навч.- метод. посіб. зі спецкурсу. К.: КУТЕП, 2010. 70с.

Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму і науково-навчальне видання. К.: КУТЕП, 2008. 825с.

Федорченко В. К., Фоменко Н. А., Скрипник М. І., Цехмістрова Г.Р. Педагогіка туризму. К.: Видавничий дім «Слово», 2004. 296 с.

Додаткова

Етика: навч. посіб. / В. О. Лозовой, М. І. Панов, О. А. Стасевська / за ред. проф. В. О. Лозового. К.: Юрінком інтерн, 2007. 224с.

Ільїна О. В., Ільїн Л. В., Дробецька В. С. Міжнародний туризм України у період пандемії COVID-19. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі : колективна монографія. Видання восьме. Луцьк : ВІП Луцького НТУ, 2022. С. 144–153.

Ільїн Л. В. Методологія аналізу діяльності суб'єктів туристичного бізнесу. Індустрія туризму і сфера гостинності в Україні та світі: сучасний стан, проблеми й перспективи розвитку : матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Луцьк, 29 листопада 2021 р.) / відпов. ред. Л.В. Ільїн. Луцьк : ПП Іванюк, 2021. С. 145–147.

Ільїн Л. В. Теоретико-методологічні аспекти комплексного оцінювання рекреаційного природного потенціалу озер. Перспективи розвитку туризму в Україні та

світі: управління, технології, моделі : колективна монографія. Видання сьоме. Луцьк : ВІП Луцького НТУ, 2021. С. 273–289.

Кучер П. В., Ільїн Л. В. Оцінювання та геопросторовий аналіз суспільно-історичних рекреаційно-туристичних ресурсів Волинської області. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі : колективна монографія. Видання восьме. Луцьк : ВІП Луцького НТУ, 2022. С. 282–297.

Любіцева О. О., Бабарицька В. К. Туризмознавство: вступ до фаху: Підручник. К.: Київський університет, 2008. 450 с.

Павлов К. В., Павлова О. М., Ільїн Л. В., Зайчук К. В. Регулювання соціально-економічної активності на регіональних ринках туристичних послуг : Монографія. Луцьк : ФОП Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня „Волинь поліграф”, 2021. 170 с.